

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA UTRATY ZYSKU NA SKUTEK USZKODZENIA MASZYN

ustalone uchwałą nr UZ/56/2020 Zarządu Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych Polskiego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych z dnia 18 maja 2020 r.

Informacje zawarte w ogólnych warunkach ubezpieczenia utraty zysku na skutek uszkodzenia maszyn ustalonych uchwałą Zarządu Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych Polskiego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych nr UZ/56/2020 z dnia 18.05.2020 r., o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej:

Rodzaj informacji	Numer jednostki ogólnych warunków ubezpieczenia
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	§ 2 pkt 7), 8), 9), 10), § 3 ust. 1, 3-9 § 5, § 10 ust. 7, § 11, § 12, § 14 ust. 1-2
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	§ 2 pkt 1)-13), § 3 ust. 1-4, 6-8, § 4, § 5 ust. 6, 9 § 10 ust. 4, 6, 8, 9, § 11 ust. 3 § 13, ust. 3 § 14 ust. 4, 5, § 15 ust. 2, § 16

§ 1

POSTANOWIENIA OGÓLNE

- Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia utraty zysku na skutek uszkodzenia maszyn, zwane dalej **OWU**, mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych przez Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych, zwane dalej **TUW PZUW**, z osobami prawnymi albo jednostkami organizacyjnymi niebędącymi osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną, prowadzące księgi rachunkowe zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i obowiązującymi w tym zakresie regulacjami wykonawczymi.
- Warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia utraty zysku jest uprzednie lub równoczesne zawarcie w TUW PZUW umowy ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń.
- W porozumieniu z Ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą zostać wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w OWU.
- TUW PZUW zobowiązany jest przedstawić Ubezpieczającemu różnicę między treścią umowy ubezpieczenia a OWU w formie pisemnej przed zawarciem umowy ubezpieczenia. W razie niedopełnienia tego obowiązku TUW PZUW nie może powoływać się na różnicę niekorzystną dla Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego. Zdania poprzedzającego nie stosuje się do umów ubezpieczenia zawieranych w drodze negocjacji.
- W razie wprowadzenia do umowy ubezpieczenia postanowień dodatkowych lub odmiennych, w zakresie nie uregulowanym tymi postanowieniami zastosowanie mają OWU.

§ 2

DEFINICJE

- W rozumieniu OWU użyte niżej określenia oznaczają:
  - obróć** - suma przychodów (uzyskanych oraz należnych) Ubezpieczonego z tytułu sprzedaży produktów lub towarów oraz świadczonych usług w ramach prowadzonej przez niego działalności gospodarczej w miejscu ubezpieczenia; obrót nie obejmuje przychodów z operacji giełdowych lub innych inwestycji o charakterze pieniężnym lub kapitałowym;
  - zysk brutto** - kwota stanowiąca różnicę pomiędzy: sumą wartości obrotu, produktów gotowych, półproduktów oraz produkcji w toku według stanu na koniec roku obrotowego, a sumą wartości produktów gotowych, półproduktów oraz produkcji w toku według stanu na początek roku obrotowego i nieubezpieczonych kosztów działalności;
  - nieubezpieczone koszty działalności** - koszty zmienne uzależnione bezpośrednio od wielkości produkcji lub innej działalności Ubezpieczonego i ulegające redukcji wraz ze spadkiem obrotu;
  - koszty stałe** - ekonomicznie uzasadnione lub prawnie konieczne koszty, których wysokość nie zależy od wielkości produkcji lub świadczonych usług i które nie ulegają zmianom po wystąpieniu zakłóceń w prowadzonej działalności;
  - wskaźnik zysku brutto** - udział procentowy zysku brutto w obrocie, który zostałby uzyskany w okresie odszkodowawczym, gdyby szkoda w maszynach nie powstała; wartość wskaźnika uzyskuje się korygując wartość udziału procentowego zysku brutto w obrocie uzyskanym w roku obrotowym bezpośrednio poprzedzającym

PRZEDMIOT, ZAKRES I MIEJSCE UBEZPIECZENIA

- datę powstania szkody w maszynach o trendy i uwarunkowania rynkowe występujące w okresie odszkodowawczym mające wpływ na prowadzoną działalność gospodarczą Ubezpieczonego przed lub po powstaniu szkody w maszynach lub które oddziaływałyby na tę działalność, gdyby szkoda w maszynach nie powstała;
- 6) **obrót standardowy** - obrót uzyskany w roku bezpośrednio poprzedzającym powstanie szkody w maszynach w okresie rozpoczynającym i kończącym się w analogicznych datach, jak początek i koniec okresu odszkodowawczego i skorygowany stosownie do długości okresu odszkodowawczego (jeżeli przekracza on 12 miesięcy, wartość powinna zostać zwiększona w takiej proporcji, w jakiej długość okresu odszkodowawczego pozostaje do 12 miesięcy); wartość obrotu standardowego powinna być także odpowiednio skorygowana w przypadkach, jeżeli sezonowość, zachodzące zmiany trendu rynkowego lub specyfika prowadzonej działalności gospodarczej wpłynęły na wyniki takiej działalności, w celu uzyskania możliwie dokładnego szacunku wyników, jakie Ubezpieczony uzyskałby w okresie odszkodowawczym, gdyby szkoda w maszynach nie powstała;
  - 7) **okres odszkodowawczy** - okres, który rozpoczyna się w dniu powstania szkody w maszynach i trwa tak długo, jak długo szkoda w maszynach wywiera negatywny wpływ na wyniki prowadzonej działalności gospodarczej, nie dłużej jednak niż maksymalny okres odszkodowawczy;
  - 8) **maksymalny okres odszkodowawczy** - wskazany przez Ubezpieczającego w umowie ubezpieczenia przewidywany okres, jaki byłby potrzebny Ubezpieczonemu w przypadku całkowitego zniszczenia maszyn do ich odtworzenia, ponownego rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej oraz uzyskania obrotu, jaki Ubezpieczony osiągnąłby, gdyby szkoda w maszynach nie powstała. Okres ten liczony jest od dnia, w którym powstała szkoda w ubezpieczonych maszynach;
  - 9) **wypadek** - zdarzenie losowe w rozumieniu umowy ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń, skutkujące szkodą w ubezpieczonych maszynach;
  - 10) **szkoda w maszynach** - szkoda w rozumieniu ogólnych warunków ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń;
  - 11) **umowa ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń** – umowa ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń zawarta na podstawie ogólnych warunków ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń, o której mowa w § 1 ust. 2;
  - 12) **franszyza redukcyjna** - ustalona w umowie ubezpieczenia wartość kwotowa lub procentowa, o jaką jest pomniejszana wysokość każdego odszkodowania obliczonego zgodnie z postanowieniami OWU; franszyza redukcyjna w określonej kwocie może być ustalona na podstawie iloczynu średniej dziennej szkody w okresie odszkodowawczym oraz określonej w umowie ubezpieczenia liczbie dni (za dzień uważa się dzień roboczy dla danego Ubezpieczonego);
  - 13) **zwiększone koszty działalności** - kwota niezbędnych i uzasadnionych kosztów powstałych w następstwie zaistnienia szkody w maszynie i poniesionych w trakcie okresu odszkodowawczego w celu utrzymania wartości obrotu;
  - 14) **Ubezpieczający** – osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, zawierająca umowę ubezpieczenia z TUW PZUW;
  - 15) **Ubezpieczony** – podmiot zawierający umowę ubezpieczenia na rachunek własny albo na rachunek którego została zawarta umowa ubezpieczenia, będący osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą zdolności prawnej, któremu ustawa przyznaje zdolność prawną, prowadzący księgi rachunkowe zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i obowiązującymi w tym zakresie regulacjami wykonawczymi;
  - 16) **umowa ubezpieczenia** - umowa zawarta na podstawie niniejszych OWU.
2. Do umowy ubezpieczenia zawartej na podstawie niniejszych OWU zastosowanie mają również definicje zawarte w umowie ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń, jeżeli nie zostały uregulowane odmiennie w umowie ubezpieczenia lub w OWU.

1. Ubezpieczeniem na podstawie niniejszych OWU objęty jest przewidywany zysk brutto, rozumiany zgodnie z definicją określoną w § 2 pkt 2, który Ubezpieczony osiągnąłby w maksymalnym okresie odszkodowawczym z tytułu wytwarzania produktów lub sprzedaży towarów i usług, gdyby prowadzona przez niego działalność gospodarcza w miejscu ubezpieczenia nie została przerwana lub zakłócona na skutek szkody w maszynach powstałej w okresie ubezpieczenia.
2. W przypadku niedoubezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia TUW PZUW udziela ochrony ubezpieczeniowej z zastrzeżeniem § 13 ust. 2.
3. Z zastrzeżeniem dalszych postanowień, odpowiedzialność TUW PZUW powstaje, jeżeli spełnione są łącznie następujące przesłanki:
  - 1) przerwa lub zakłócenie prowadzonej przez Ubezpieczonego działalności gospodarczej zaistniała na skutek szkody w maszynach powstałej w miejscu ubezpieczenia i w okresie ubezpieczenia w następstwie zajścia wypadku ubezpieczeniowego objętego zakresem ochrony przewidzianym w umowie ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń;
  - 2) szkoda w maszynach, o której mowa w pkt. 1), objęta jest w chwili jej powstania zakresem ochrony przewidzianym w umowie ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń, niezależnie od wysokości franszyzy redukcyjnej wskazanej w umowie ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń.
4. W granicach sumy ubezpieczenia ustalonej dla przewidywanego zysku brutto ochrona ubezpieczeniowa obejmuje także zwiększone koszty działalności, przy czym odpowiedzialność TUW PZUW ograniczona jest jedynie do wartości stanowiącej iloczyn wskaźnika zysku brutto i wartości unikniętego, dzięki poniesieniu tych kosztów, spadku obrotu powstałego na skutek zaistnienia szkody w maszynach.
5. Dodatkowo, za opłatą dodatkowej składki i do ustalonego w umowie ubezpieczenia limitu odpowiedzialności ochroną ubezpieczeniową mogą zostać objęte zwiększone koszty działalności w części przewyższającej kwotę stanowiącą iloczyn wskaźnika zysku brutto i wartości unikniętego, dzięki poniesieniu tych kosztów, spadku obrotu powstałego na skutek zaistnienia szkody w maszynach.
6. Przewidywany zysk brutto obejmuje swoim zakresem wszystkie rodzaje kosztów stałych, z zastrzeżeniem postanowień ust. 7, które ponoszone są przez Ubezpieczonego. W umowie ubezpieczenia można wyłączyć z ochrony ubezpieczeniowej którykolwiek z rodzajów kosztów stałych. Takie ograniczenie jest skuteczne wyłącznie w przypadku wskazania w umowie ubezpieczenia, jakiego rodzaju koszty stałe nie są obejmowane ochroną ubezpieczeniową.
7. Przewidywany zysk brutto nie obejmuje kosztów związanych z operacjami giełdowymi lub innymi inwestycjami o charakterze pieniężnym lub kapitałowym.
8. Odpowiedzialność TUW PZUW z tytułu utraty zysku brutto oraz zwiększonych kosztów działalności ograniczona jest do strat powstałych w określonym w umowie ubezpieczenia okresie odszkodowawczym.
9. Ubezpieczeniem pozostają objęte wszystkie miejsca ubezpieczenia (lokalizacje) wskazane w umowie ubezpieczenia, w których znajdują się ubezpieczone maszyny i w których Ubezpieczony prowadzi działalność gospodarczą wskazaną we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia.

§ 4

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. TUW PZUW nie ponosi odpowiedzialności za utracony zysk brutto lub zwiększone koszty działalności powstałe w wyniku przerw lub zakłóceń w prowadzonej działalności gospodarczej spowodowanych lub zwiększonych:
  - 1) szkodą, za którą TUW PZUW nie ponosi odpowiedzialności na podstawie ogólnych warunków ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń;
  - 2) szkodą objętą ochroną ubezpieczeniową na podstawie klauzul dodatkowych lub postanowień dodatkowych lub odmiennych od ogólnych warunków ubezpieczenia, wprowadzonych do umowy ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń;
  - 3) działaniem lub zaniechaniem właściwych władz lub organów, które uniemożliwia lub opóźnia odtworzenie lub naprawę uszkodzonych maszyn lub dalsze prowadzenie działalności gospodarczej przez Ubezpieczonego;

- 4) brakiem wystarczających funduszy u Ubezpieczonego niezbędnych do naprawy lub odtworzenia maszyn w jak najszybszym trybie, także w przypadku, gdy wynika to z ograniczenia odszkodowania na podstawie ogólnych warunków ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń;
  - 5) innowacjami i ulepszeniami wprowadzonymi w trakcie naprawy, odtworzenia albo wymiany maszyn dotkniętych szkodą;
  - 6) brakiem, zniszczeniem, zepsuciem lub pogorszeniem jakości surowców, półproduktów, produkcji w toku, wyrobów gotowych, materiałów lub zapasów niezbędnych do utrzymania normalnej działalności przedsiębiorstwa, także w przypadkach, kiedy bezpośrednią konsekwencją takiego braku, zniszczenia, zepsucia lub pogorszenia jest uszkodzenie ubezpieczonej maszyny, w wyniku czego nastąpiło zakłócenie działalności;
  - 7) nieuzasadnionym opóźnieniem w naprawie, odtwarzaniu lub wymianie uszkodzonych maszyn i w ponownym podjęciu działalności gospodarczej;
  - 8) umyślnym działaniem lub rażącym niedbalstwem Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności, przy czym przez winę Ubezpieczonego lub Ubezpieczającego będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną należy rozumieć winę:
    - a) w przedsiębiorstwach państwowych – dyrektora lub jego zastępców,
    - b) w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością i spółkach akcyjnych – członków zarządu lub prokurentów,
    - c) w spółkach komandytowych i komandytowo-akcyjnych – komplementariuszy lub prokurentów,
    - d) w spółkach jawnych – wspólników lub prokurentów,
    - e) w spółkach partnerskich – partnerów lub członków zarządu lub prokurentów,
    - f) w spółdzielniach, fundacjach i stowarzyszeniach – członków zarządu.
  - 9) niemożnością ściągnięcia należności, w tym w rezultacie zniszczenia, uszkodzenia, utraty dokumentacji, danych i nośników danych;
  - 10) utratą danych zapisanych elektronicznie lub utratą nośników danych;
  - 11) zawieszeniem, wycofaniem, anulowaniem lub upływem terminu ważności umowy leasingu, koncesji, licencji lub zamówienia, które nastąpiło po dniu, w którym dotknięta szkodą maszyna została odtworzona i doprowadzona do stanu gotowości do pracy, zaś działalność gospodarcza i poziom obrotów mogłyby zostać przywrócone do stanu sprzed szkody, gdyby termin ważności takiej umowy leasingu, koncesji, licencji lub zamówienia nie upłynął lub koncesja, licencja lub zamówienie nie zostały zawieszane lub wycofane;
2. TUV PZUW nie ponosi odpowiedzialności również w przypadku, gdy:
    - 1) Ubezpieczony zmieni profil prowadzonej działalności gospodarczej lub dokona zmian w maszynach wykorzystywanych w działalności gospodarczej, chyba że Ubezpieczający przed wprowadzeniem powyższych zmian powiadomi pisemnie i uzyska zgodę TUV PZUW;
    - 2) przerwa lub zakłócenie w prowadzonej działalności gospodarczej nastąpi z przyczyn innych niż szkoda w maszynach objętych ochroną ubezpieczeniową w umowie ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń;
    - 3) dotknięta szkodą maszyna została planowo przewidziana do wyłączenia z eksploatacji w związku z obowiązującymi przepisami prawa w zakresie emisji przemysłowych, mającymi zastosowanie do przedmiotu ubezpieczenia. Za zgodą TUV PZUW istnieje możliwość włączenia do ubezpieczenia utraty zysku na skutek uszkodzenia maszyn dla przedmiotu podlegającego planowanemu wyłączeniu z eksploatacji w trakcie okresu ubezpieczenia w wyniku ww. przepisów prawa, jednak pod warunkiem jednoczesnego ubezpieczenia danego przedmiotu w zakresie ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń oraz ustalenia odrębnego maksymalnego okresu odszkodowawczego dla tego przedmiotu ubezpieczenia. Data zakończenia tak ustalonego maksymalnego okresu odszkodowawczego nie może przekraczać daty wyłączenia danej maszyny z eksploatacji.
  3. Z ochrony ubezpieczeniowej wyłączone są poniższe pozycje:
    - 1) podatek VAT, podatek akcyzowy, opłaty celne i skarbowe;
    - 2) zyski i koszty pochodzące z inwestycji kapitałowych, operacji giełdowych lub ze źródeł innych niż prowadzona przez Ubezpieczonego działalność gospodarcza wskazana we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia;
    - 3) kary, kary umowne, grzywny i odszkodowania, do których wypłaty Ubezpieczony będzie zobowiązany w przypadku nie wywiązania się ze zobowiązań na skutek zaistniałej szkody w maszynach;
    - 4) odpisy amortyzacyjne w części przypadającej na maszyny dotknięte szkodą powodującą ustanie obowiązku odprowadzania takich odpisów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
  4. Ochroną ubezpieczeniową TUV PZUW nie są również objęte szkody będące bezpośrednim lub pośrednim następstwem:
    - 1) utraty, uszkodzenia, zniekształcenia lub niedostępności danych lub oprogramowania, w szczególności polegające na niekorzystnej zmianie w danych lub oprogramowaniu spowodowane zniszczeniem, uszkodzeniem lub inną deformacją ich oryginalnej struktury oraz polegające na niedziałaniu lub nieprawidłowym działaniu sprzętu elektronicznego, nośników informacji lub wbudowanych układów scalonych;
    - 2) działania wszelkiego typu złośliwego oprogramowania lub kodu, w tym wirusów komputerowych lub koni trojańskich, a także cyberataków lub działań osób trzecich o podobnym charakterze.

§ 5

SUMA UBEZPIECZENIA

1. Sumę ubezpieczenia określa Ubezpieczający.
2. Sumę ubezpieczenia przewidywanego zysku brutto ustala się jako kwotę wyliczoną na podstawie danych finansowych z ostatniego zakończonego roku obrotowego (z uwzględnieniem długości maksymalnego okresu odszkodowawczego, jeżeli przekracza on 12 miesięcy) i skorygowaną z uwzględnieniem tendencji rozwojowych firmy, inflacji, uwarunkowań rynkowych, specyfiki prowadzonej działalności gospodarczej, które mogą wystąpić w maksymalnym okresie odszkodowawczym i wpłynąć na wyniki tej działalności.
3. W przypadku podmiotów rozpoczynających działalność gospodarczą lub prowadzących ją w okresie krótszym niż rok, suma ubezpieczenia określana jest na podstawie wartości planowanych na dany okres odszkodowawczy.
4. Umowa ubezpieczenia może przewidywać dopuszczalny procentowy wzrost sumy ubezpieczenia, o której mowa w ust. 2, jednakże nie większy niż 15 proc. Wysokość dopuszczalnego wzrostu wskazana jest w umowie ubezpieczenia.
5. Suma ubezpieczenia dla zwiększonych kosztów działalności obejmowanych ochroną zgodnie z postanowieniami § 3 ust. 5 powinna zostać ustalona na podstawie szacowanej w maksymalnym okresie odszkodowawczym kwoty niezbędnych i uzasadnionych kosztów dodatkowych poniesionych w celu utrzymania wartości obrotu, stanowiącej nadwyżkę ponad kwotę ustaloną jako iloczyn wskaźnika zysku brutto i wartości unikniętego dzięki tym kosztom spadku obrotów. Ustalona suma ubezpieczenia stanowi limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
6. Suma ubezpieczenia wskazana w umowie ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności TUV PZUW w odniesieniu do przedmiotu ubezpieczenia, dla którego została ustalona. W przypadku określonym w ust. 4, górną granicę odpowiedzialności stanowi suma ubezpieczenia powiększona o wartość dopuszczalnego wzrostu.
7. Jeżeli w okresie ubezpieczenia nastąpi zmiana wartości lub założeń stanowiących podstawę ustalenia sumy ubezpieczenia, Ubezpieczający może w porozumieniu z TUV PZUW dokonać podwyższenia jej wysokości. Podwyższenie sumy ubezpieczenia jest skuteczne od dnia ustalonego przez strony na piśmie. Podwyższenie sumy ubezpieczenia pociąga za sobą odpowiednie podwyższenie składki ubezpieczeniowej.
8. Jeżeli w okresie ubezpieczenia nastąpi spadek wartości stanowiących podstawę ustalenia sumy ubezpieczenia, Ubezpieczający może żądać jej odpowiedniego zmniejszenia. Zmniejszenia sumy ubezpieczenia może z tej samej przyczyny dokonać jednostronnie TUV PZUW zawiadamiając o tym jednocześnie Ubezpieczającego. Zmniejszenie sumy ubezpieczenia pociąga za sobą zmniejszenie składki począwszy od dnia pierwszego tego miesiąca, w którym Ubezpieczający zażądał zmniejszenia sumy ubezpieczenia lub w którym TUV PZUW zawiadomił Ubezpieczającego o jednostronnym zmniejszeniu tej sumy.
9. Dodatkowo, w umowie ubezpieczenia, dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia lub szkód danego rodzaju mogą zostać ustalone limity odpowiedzialności, niższe od sumy ubezpieczenia określone

zgodnie z powyższymi postanowieniami. W takim przypadku górną granicę odpowiedzialności TUW PZUW w odniesieniu do danego przedmiotu ubezpieczenia lub szkód danego rodzaju, których limit dotyczy, stanowi wskazany w umowie ubezpieczenia limit odpowiedzialności.

§ 6

ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA

1. Umowa ubezpieczenia zawarta zostaje w formie pisemnej, na wniosek Ubezpieczającego.
2. Wniosek powinien zawierać w szczególności następujące dane:
  - 1) nazwę i dokładny adres Ubezpieczającego (w przypadku wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek – także adres Ubezpieczonego);
  - 2) miejsce, przedmiot, zakres i okres ubezpieczenia;
  - 3) rodzaj prowadzonej działalności;
  - 4) maksymalny okres odszkodowawczy;
  - 5) kalkulację sumy ubezpieczenia;
  - 6) informacje o zaistniałych w okresie ostatnich minimum 3 lat szkodach w maszynach i wynikających z nich przerwach lub zakłóceniach w działalności, niezależnie od tego, czy maszyny, zysk brutto lub zwiększone koszty działalności były objęte ubezpieczeniem i czy zostało wypłacone odszkodowanie, z podaniem przyczyny szkody w maszynach, jej wysokości, długości przerwy lub zakłóceń w działalności oraz kwoty poniesionych szkód i przyznanego odszkodowania.
3. TUW PZUW może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od uzyskania dodatkowych informacji związanych z oceną ryzyka oraz inspekcji miejsca ubezpieczenia.
4. W celu oceny ryzyka ubezpieczeniowego oraz sformułowania ewentualnych rekomendacji i zaleceń dotyczących kontroli tego ryzyka TUW PZUW przysługuje w trakcie trwania umowy ubezpieczenia prawo do inspekcji miejsca ubezpieczenia, jak i wglądu do danych finansowych za ostatnie zamknięte okresy obrachunkowe, na podstawie których dokonano ustalenia sumy ubezpieczenia. Koszty takiej inspekcji pokrywa w całości TUW PZUW, o ile nie umówiono się inaczej.
5. Umowa ubezpieczenia może także zostać zawarta na cudzy rachunek (na rachunek Ubezpieczonego). W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek:
  - 1) zarzut mający wpływ na odpowiedzialność TUW PZUW, może on podnieść również przeciwko Ubezpieczonemu;
  - 2) Ubezpieczony może żądać, by TUW PZUW udzielił mu informacji o postanowieniach zawartej umowy oraz OWU w zakresie, w jakim dotyczą jego praw i obowiązków;
  - 3) Ubezpieczony jest uprawniony do żądania należytego świadczenia bezpośrednio od TUW PZUW, chyba że strony uzgodniły inaczej; jednakże takie uzgodnienie nie może być dokonane, jeżeli wypadek już zaszedł.

§ 7

OKRES UBEZPIECZENIA

1. Jeżeli strony nie umówią się inaczej, umowę ubezpieczenia zawiera się na okres 12 miesięcy.
2. Odpowiedzialność TUW PZUW rozpoczyna się w dniu wskazanym w umowie ubezpieczenia (początek okresu ubezpieczenia).
3. Okres ubezpieczenia w umowie ubezpieczenia nie może wykraczać poza okres ubezpieczenia w umowie ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń.
4. Jeżeli TUW PZUW ponosił odpowiedzialność z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia jeszcze przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie zostały opłacone w ustalonym terminie, TUW PZUW ma prawo wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym, zawiadamiając o tym Ubezpieczającego i jednocześnie zachowując prawo żądania zapłaty składki za okres, przez który ponosił odpowiedzialność. W razie braku wypowiedzenia umowy, rozwiązuje się ona z końcem okresu, na który przypadła niezapłacona składka.
5. Jeżeli umowa ubezpieczenia opłacana jest w ratach i kolejna rata składki nie została opłacona w ustalonym terminie, TUW PZUW po upływie terminu płatności tej raty może wezwać Ubezpieczającego do

jej zapłaty z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania przez Ubezpieczającego spowoduje ustanie odpowiedzialności TUW PZUW. W takim przypadku brak zapłaty zaległej raty we wskazanym terminie spowoduje ustanie odpowiedzialności TUW PZUW z dniem, na który przypadał prolongowany termin płatności tej raty.

6. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni od zawarcia umowy ubezpieczenia. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki ubezpieczeniowej za okres, w jakim TUW PZUW udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
7. Ochrona ubezpieczeniowa TUW PZUW wygasa:
  - 1) wraz z upływem okresu ubezpieczenia, na jaki umowa została zawarta;
  - 2) wraz z wyczerpaniem limitu odpowiedzialności w odniesieniu wyłącznie do przedmiotu ubezpieczenia lub zakresu ryzyka, dla którego ustalony był taki limit;
  - 3) wraz z wygaśnięciem ochrony ubezpieczeniowej z umowy ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń;
  - 4) z dniem wypowiedzenia umowy w przypadku, gdy TUW PZUW ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie;
  - 5) z upływem 7 dni od dnia otrzymania od TUW PZUW pisma z wezwaniem do zapłaty kolejnej raty składki wysłanego po upływie terminu jej płatności z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni spowoduje ustanie odpowiedzialności TUW PZUW;
  - 6) z dniem wypowiedzenia umowy ubezpieczenia w przypadku, o którym mowa w ust. 8;
  - 7) z dniem odstąpienia od umowy na podstawie ust. 6.
8. W razie ujawnienia okoliczności, które pociągają za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym.

§ 8

SKŁADKA

1. Składkę oblicza się za czas trwania odpowiedzialności TUW PZUW na podstawie obowiązującej taryfy, z uwzględnieniem rodzaju prowadzonej działalności, rodzaju maszyn obejmowanych ochroną w ramach umowy ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń, sumy ubezpieczenia, długości maksymalnego okresu odszkodowawczego.
2. Jeżeli nie umówiono się inaczej, składka powinna być zapłacona jednocześnie z zawarciem umowy ubezpieczenia. Należna składka może być na wniosek Ubezpieczającego rozłożona na raty. Terminy płatności kolejnych rat oraz ich wysokość określone są w umowie ubezpieczenia.
3. Zapłata składki następuje w formie bezgotówkowej.
4. Jeżeli zapłata składki albo raty składki dokonywana jest w formie przelewu bankowego, za datę zapłaty uważa się datę uznania rachunku bankowego TUW PZUW pełną kwotą składki ubezpieczeniowej albo raty składki.
5. W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej przed upływem okresu, na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
6. Składka nie podlega indeksacji.

§ 9

ROZLICZENIE SKŁADKI

1. Jeżeli w umowie ubezpieczenia ustalony został dopuszczalny procentowy wzrost sumy ubezpieczenia przewidywanego zysku brutto w maksymalnym okresie odszkodowawczym (zgodnie z postanowieniami § 5 ust. 4), składka zapłacona za ubezpieczenie przewidywanego zysku brutto stanowi składkę depozytową i podlega rozliczeniu.

2. Ubezpieczający lub Ubezpieczony jest zobowiązany najpóźniej w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia okresu ubezpieczenia przedstawić ostateczną wartość osiągniętego w okresie ubezpieczenia zysku brutto (odpowiednio zwiększonego, gdy maksymalny okres odszkodowawczy przekraczał 12 miesięcy) potwierdzoną przez głównego księgowego lub biegłego rewidenta. Jeżeli w okresie ubezpieczenia powstała szkoda w maszynach, w następstwie której zgłoszone zostało roszczenie w ramach umowy ubezpieczenia, wartość zysku brutto zawarta w powyższym sprawozdaniu zostanie, w celu ostatecznego rozliczenia składki, zwiększona o kwotę, o jaką zysk brutto zmniejszył się w następstwie tej szkody w maszynach.
3. Jeżeli wartość zysku brutto osiągniętego w okresie ubezpieczenia podlegającym rozliczeniu, zgodnie z postanowieniami ust. 1:
  - 1) będzie większa od sumy ubezpieczenia przewidywanego zysku brutto zadeklarowanej przez Ubezpieczającego na początku okresu ubezpieczenia Ubezpieczający będzie zobowiązany opłacić dodatkową składkę naliczoną w oparciu o przyjętą w umowie ubezpieczenia stawkę, proporcjonalnie do wzrostu zysku brutto;
  - 2) będzie mniejsza od sumy ubezpieczenia przewidywanego zysku brutto zadeklarowanej przez Ubezpieczającego na początku okresu ubezpieczenia, TUW PZUW dokona proporcjonalnego zwrotu nadpłaconej składki.
4. W razie zmian sumy ubezpieczenia w okresie ubezpieczenia, zgodnie z postanowieniami § 5 ust. 7 i 8 rozliczeń na zasadach określonych powyżej dokonuje się w stosunku do zmienionej sumy ubezpieczenia.

§ 10

OBOWIĄZKI STRON UMOWY

1. Ubezpieczający obowiązany jest podać do wiadomości TUW PZUW wszystkie znane sobie okoliczności, o które TUW PZUW zapytywał w formularzu oferty albo przed zawarciem umowy w innych pismach. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę ubezpieczenia przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. Jeżeli TUW PZUW zawarł umowę ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
2. W czasie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczający obowiązany jest zgłaszać zmiany okoliczności wymienionych w ustępie 1 niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.
3. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek, obowiązki określone w ust. 1 i ust. 2 spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
4. TUW PZUW nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1 i 2 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia ust. 1 i 2 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany umową ubezpieczenia i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.
5. Ubezpieczający lub Ubezpieczony obowiązany jest:
  - 1) prowadzić księgi rachunkowe zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz w taki sposób przechowywać i chronić dokumentację finansową, aby zminimalizować ryzyko jej zniszczenia albo zagubienia;
  - 2) utrzymywać ubezpieczone maszyny w dobrym stanie technicznym, a także podejmować stosowne działania zapobiegawcze oraz wszelkie uzasadnione środki ostrożności w celu zminimalizowania ryzyka wystąpienia szkody;
  - 3) eksploatować posiadane maszyny zgodnie z zaleceniami i wskazówkami producenta lub dostawcy, przestrzegać powszechnie obowiązujących przepisów prawa i norm, w szczególności w zakresie budowy i eksploatacji urządzeń technicznych oraz wykonywania dozoru technicznego nad tymi urządzeniami;
  - 4) utrzymywać w należyłym stanie środki zabezpieczenia maszyn przed szkodą oraz dołożyć należytej staranności w celu zapewnienia sprawnej funkcjonowania tych zabezpieczeń;
  - 5) stosować się do norm, zaleceń i wymogów organów administracji państwowej i samorządowej dotyczących bezpieczeństwa prowadzonej działalności;
  - 6) wykonywać obowiązki wskazane w umowie ubezpieczenia;
  - 7) stosować się do wszystkich uzasadnionych zaleceń TUW PZUW, mających na celu zapobieganie szkodom oraz możliwym zakłóce-
niom lub przerwom w działalności.
6. W razie zajścia wypadku Ubezpieczający lub Ubezpieczony jest zobowiązany użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia rozmiarów. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych powyżej, TUW PZUW jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
7. Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest:
  - 1) niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 3 dni roboczych od daty uzyskania wiadomości o wypadku, powiadomić o nim TUW PZUW. Obowiązek ten ma zastosowanie do Ubezpieczonego, tylko jeżeli wiedział o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek;
  - 2) niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni roboczych powiadomić Policję o każdej szkodzie mogącej powstać wskutek przestępstwa;
  - 3) pozostawić miejsce szkody do czasu oględzin przez przedstawiciela TUW PZUW bez dokonywania zmian, chyba, że zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia mienia pozostałego po szkodzie lub zmniejszenia szkody;
  - 4) udostępnić TUW PZUW lub wyznaczonemu ekspertowi dokumenty związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, księgi rachunkowe, pokwitowania, faktury, rachunki, bilanse, niezbędne do ustalenia okoliczności szkody oraz określenia wysokości roszczenia, a także udzielić wyjaśnień i pomocy w tym zakresie, udostępnić miejsce powstania szkody w maszynach w celu przeprowadzenia inspekcji oraz przedstawić dowody, jakich odpowiednio do stanu sprawy może TUW PZUW wymagać;
  - 5) sporządzić i przedstawić w uzgodnionym przez strony terminie oraz formie i na własny koszt, rachunek strat wraz z dokumentacją źródłową stanowiącą podstawę sporządzenia tego rachunku oraz zgłosić roszczenie;
  - 6) na żądanie TUW PZUW dostarczyć dokumentację uzupełniającą, jeżeli dostarczone informacje lub dokumenty, nie są wystarczające do ustalenia odpowiedzialności TUW PZUW lub wysokości odszkodowania.
8. W razie naruszenia obowiązków, o których mowa w ust. 5 pkt 2 – 7 z winy umyślnej lub wskutek rażącego niedbalstwa, TUW PZUW wolny jest od odpowiedzialności za szkody powstałe lub zwiększone z tego powodu, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.
9. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku, o którym mowa w ust. 7 pkt. 1, TUW PZUW może odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło TUW PZUW ustalenie okoliczności i skutków wypadku. Skutki braku zawiadomienia TUW PZUW o wypadku nie następują, jeżeli TUW PZUW w terminie, o którym mowa wyżej, otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
10. TUW PZUW jest zobowiązane:
  - 1) po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu zdarzenia losowego objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, do poinformowania o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz do podjęcia postępowania dotyczącego ustalenia stanu faktycznego zdarzenia ubezpieczeniowego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także do poinformowania osoby występującej z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności TUW PZUW lub wysokości odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania; w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, zawiadomienie o wystąpieniu zdarzenia ubezpieczeniowego może zgłosić również Ubezpieczony albo jego spadkobiercy; w tym przypadku spadkobierca jest traktowany jak uprawniony z umowy ubezpieczenia;
  - 2) jeżeli w terminach określonych w § 14 ust. 1 i 2 nie wypłaci odszkodowania, do zawiadomienia pisemnie osoby zgłaszającej roszczenie oraz Ubezpieczonego, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie o przyczynach niemożności zaspokojenia ich roszczeń w całości lub w części, a także do wypłaty bezspornej części odszkodowania;
  - 3) jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, do poinform-

UDZIAŁ RZECZOZNAWCÓW W POSTĘPOWANIU

- mowania o tym pisemnie osoby występującej z roszczeniem oraz Ubezpieczonego, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie, wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania oraz do pouczenia tej osoby o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej;
- 4) do udostępnienia Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu, osobie występującej z roszczeniem lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, informacji i dokumentów gromadzonych w celu ustalenia odpowiedzialności TUV PZUW lub wysokości odszkodowania; osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez TUV PZUW udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez TUV PZUW;
  - 5) do udostępnienia osobom, o których mowa w pkt 4, informacji i dokumentów, o których mowa w pkt 4, na ich żądanie, w postaci elektronicznej;
  - 6) na żądanie Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia, do udostępnienia posiadanych przez siebie informacji związanych z wypadkiem ubezpieczeniowym będącym podstawą ustalenia odpowiedzialności TUV PZUW oraz ustalenia okoliczności wypadku ubezpieczeniowego, jak również wysokości odszkodowania;
  - 7) na żądanie Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, do przekazania informacji o oświadczeniach złożonych przez nich na etapie zawierania umowy ubezpieczenia na potrzeby oceny ryzyka ubezpieczeniowego lub kopii dokumentów sporządzonych na tym etapie.

§ 11**USTALENIE WYSOKOŚCI SZKODY**

1. Wysokość szkody w odniesieniu do przewidywanego zysku brutto ustala się jako sumę następujących wartości:
  - 1) kwoty stanowiącej iloczyn wskaźnika zysku brutto i wielkości, o jaką obrót uzyskany w okresie odszkodowawczym zmniejszył się na skutek zaistniałej szkody w maszynach w stosunku do obrotu standardowego oraz
  - 2) kwoty niezbędnych i uzasadnionych kosztów poniesionych w celu uniknięcia lub zmniejszenia spadku obrotu, który miałby miejsce w okresie odszkodowawczym w przypadku zaniechania ich poniesienia, z zastrzeżeniem że suma tych kosztów nie przekroczy iloczynu wskaźnika zysku brutto i wartości unikniętego dzięki poniesieniu tych kosztów spadku obrotu; w przypadku wyłączenia z ochrony ubezpieczeniowej któregośkolwiek z rodzajów kosztów stałych (zgodnie z postanowieniami § 3 ust. 6), wysokość szkody zostanie uwzględniona jedynie w takiej proporcji, w jakiej pozostaje przyjęta w umowie ubezpieczenia suma ubezpieczenia przewidywanego zysku brutto do łącznej wartości sumy ubezpieczenia przewidywanego zysku brutto oraz nieubezpieczonych kosztów stałych.
2. Wysokość szkody w odniesieniu do zwiększonych kosztów działalności określonych zgodnie z § 3 ust. 5 w okresie odszkodowawczym ustalona zostaje jako kwota niezbędnych i uzasadnionych kosztów poniesionych przez Ubezpieczonego w okresie odszkodowawczym w celu utrzymania wartości obrotu.
3. Ustalona zgodnie z postanowieniami ustępów poprzedzających wysokość szkody zostanie pomniejszona o wszelkie zaoszczędzone w okresie odszkodowawczym koszty, których Ubezpieczony nie musiał ponieść lub poniósł w ograniczonym zakresie w związku z powstałą szkodą, a które, w przypadku ich poniesienia, pomniejszyłyby zysk brutto.
4. Jeżeli w okresie odszkodowawczym Ubezpieczony lub osoba działająca na jego rzecz będzie kontynuować działalność gospodarczą w innym miejscu niż miejsce ubezpieczenia (nawet jeżeli będzie to działalność prowadzona przez innego przedsiębiorcę na zlecenie Ubezpieczonego), przychody uzyskane i należne Ubezpieczonemu z tytułu sprzedaży produktów lub towarów lub świadczenia usług, zostaną uwzględnione przy ustalaniu wysokości obrotu uzyskanego w okresie odszkodowawczym przez Ubezpieczonego.

§ 13**USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA**

1. Zarówno Ubezpieczony, jak i TUV PZUW mają prawo powołania rzeczoznawców w celu wyliczenia odszkodowania należnego z tytułu umowy ubezpieczenia.
2. W razie rozbieżności w ekspertyzach rzeczoznawców strony mogą wspólnie powołać rzeczoznawcę opiniującego, który na podstawie przedłożonych do wglądu ekspertyz i własnej oceny stanu faktycznego wydaje opinię.
3. Każda ze stron ponosi koszty rzeczoznawcy, którego powołała. Koszty rzeczoznawcy opiniującego ponoszą obie strony po połowie.

§ 14**WYPŁATA ODSZKODOWANIA**

1. TUV PZUW wypłaca należne odszkodowanie w kwocie odpowiadającej wysokości szkody ustalonej zgodnie z postanowieniami § 11, nie wyższej jednak od sumy ubezpieczenia, z uwzględnieniem limitów odpowiedzialności określonych w umowie ubezpieczenia. Rachunek szkody przedstawiony przez Ubezpieczonego podlega weryfikacji przez TUV PZUW.
2. Jeżeli zadeklarowana w umowie ubezpieczenia suma ubezpieczenia przewidywanego zysku brutto będzie niższa od kwoty będącej iloczynem wskaźnika zysku brutto i obrotu, który zostałaby przez Ubezpieczonego osiągnięty w maksymalnym okresie odszkodowawczym, gdyby szkoda w maszynach nie powstała, kwotę odszkodowania pomniejsza się w takiej proporcji, w jakiej zadeklarowana suma ubezpieczenia pozostaje do kwoty zysku brutto, określonego zgodnie z powyższymi postanowieniami.
3. Zasada opisana w ust. 2 nie ma zastosowania:
  - 1) jeżeli proporcja, o której mowa w ust. 2, jest wyższa niż 80%;
  - 2) jeżeli w umowie ubezpieczenia określony zostanie dopuszczalny procentowy wzrost sumy ubezpieczenia przewidywanego zysku brutto – pod warunkiem że wzrost nie przekroczył określonego poziomu;
  - 3) w odniesieniu do ubezpieczenia zwiększonych kosztów działalności określonych zgodnie z § 3 ust. 5.
4. Przy obliczaniu wartości odszkodowania do okresu odszkodowawczego nie zalicza się nie związanych ze szkodą i zaplanowanych wcześniej przestoju (remonty, przeglądy, modernizacje, wyłączenia z użytkowania).
5. Jeżeli suma ubezpieczenia przewyższa wartość zysku brutto, która zostałaby przez Ubezpieczonego osiągnięta w maksymalnym okresie odszkodowawczym, gdyby szkoda w maszynach nie powstała (nadubezpieczenie), TUV PZUW odpowiada tylko do wysokości szkody ustalonej według zasad określonych w umowie ubezpieczenia.
6. Od ostatecznej wartości odszkodowania ustalonego zgodnie z powyższymi postanowieniami potrąca się franszyzę redukcyjną w wysokości wskazanej w umowie ubezpieczenia.

§ 14**WYPŁATA ODSZKODOWANI**

1. TUV PZUW wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.
2. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności TUV PZUW albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie powinno być wypłacone w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania TUV PZUW powinien wypłacić w terminie przewidzianym w ust. 1.
3. Wystąpienie wypadku nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłaty rat składki w terminach określonych w umowie ubezpieczenia, przy czym w razie zajścia wypadku, jeżeli odszkodowanie lub suma tego odszkodowania i odszkodowań dotąd wypłaconych powoduje wyczerpanie wszystkich sum ubezpieczenia określonych w umowie ubezpieczenia, raty składki, których termin płatności przypada po dniu wypłaty odszkodowania, stają się natychmiast wymagalne i płatne w dniu wypłaty odszkodowania. W przypadku odmowy wy-

- płatności odszkodowania, terminy płatności rat składki, których płatność zgodnie z terminami określonymi w umowie ubezpieczenia przypada po dniu doręczenia oświadczenia o odmowie wypłaty odszkodowania, nie ulegają zmianie.
4. Wypłata odszkodowania powoduje zmniejszenie sumy ubezpieczenia ustalonej w umowie ubezpieczenia.
  5. Postanowienie ust. 4 ma zastosowanie również do odpowiedzialności za zwiększone koszty działalności określone zgodnie z § 3 ust. 5 oraz wskazanych w umowie ubezpieczenia innych limitów odpowiedzialności, dla których z chwilą wypłaty odszkodowania limit odpowiedzialności zostaje również pomniejszony o kwotę wypłaconego odszkodowania.
  6. Ubezpieczający może uzupełnić sumę ubezpieczenia oraz limity odpowiedzialności do pierwotnej wysokości odpłacając składkę uzgodnioną z TUV PZUW. Jeżeli Ubezpieczający nie uzupełni sumy ubezpieczenia oraz limitu, w razie następnej szkody górną granicę odpowiedzialności TUV PZUW stanowi suma ubezpieczenia oraz limit odpowiedzialności, które pozostały po wypłacie odszkodowania za wcześniejszą szkodę – zgodnie z ust. 4 oraz 5.

§ 15

ROSZCZENIA REGRESOWE

1. Z dniem wypłaty odszkodowania przez TUV PZUW roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą na TUV PZUW do wysokości zapłaconego odszkodowania. Jeżeli TUV PZUW pokrył tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje pierwszeństwo zaspokojenia pozostałej części roszczeń przed roszczeniem TUV PZUW.
2. Ubezpieczający oraz Ubezpieczony obowiązany jest zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę oraz udzielić TUV PZUW pomocy dostarczając informacji oraz dokumentów niezbędnych do skutecznego dochodzenia roszczeń regresowych, o ile są w jego posiadaniu lub ma możliwość ich uzyskania. Jeżeli Ubezpieczony bez zgody TUV PZUW zrzekł się lub ograniczył roszczenia przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę, TUV PZUW może dochodzić od Ubezpieczonego naprawienia wynikającej stąd szkody na zasadach ogólnych.

§ 16

PODWÓJNE UBEZPIECZENIE

1. Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej Ubezpieczycieli na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, Ubezpieczony nie może żądać odszkodowania przenoszącego wysokość szkody. Między Ubezpieczycielami każdy z nich odpowiada w takim stosunku, w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.
2. Jeżeli w którejkolwiek z umów ubezpieczenia, o jakich mowa w ust. 1, uzgodniono, że suma wypłacona przez Ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia może być wyższa od poniesionej szkody, zapłaty odszkodowania w części przenoszącej wysokość szkody Ubezpieczony może żądać tylko od tego Ubezpieczyciela. W takim przypadku dla określenia odpowiedzialności między Ubezpieczycielami należy przyjąć, że suma ubezpieczenia równa jest wartości ubezpieczeniowej.

§ 17

REKLAMACJE, SKIEROWANIE SPRAWY DO SĄDU

1. Ubezpieczającemu, ubezpieczonemu i uprawnionemu przysługuje prawo złożenia reklamacji, przez którą rozumie się każde wystąpienie do TUV PZUW, w którym zgłaszane jest zastrzeżenie dotyczące usług świadczonych przez TUV PZUW, zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym oraz ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń.
2. Reklamację można złożyć:
  - 1) pisemnie – przesyłką pocztową (w rozumieniu ustawy „Prawo pocztowe”) na adres ul. Ogrodowa 58, 00-876 Warszawa, albo

- osobiście w siedzibie TUV PZUW;
- 2) ustnie – przez telefon, dzwoniąc pod numer 801-159-159 lub 22 308 35 04, albo osobiście w siedzibie TUV PZUW;
- 3) elektronicznie – na adres reklamacje@tuwmpzuw.pl.

3. TUV PZUW odpowiada na reklamację bez zbędnej zwłoki, nie później niż w ciągu 30 dni od dnia otrzymania reklamacji. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, jeśli TUV PZUW nie będzie w stanie odpowiedzieć w ciągu 30 dni, poinformuje:
  - 1) o przyczynie przedłużenia terminu;
  - 2) jakie okoliczności pozostały do ustalenia, w celu pełnego rozpatrzenia sprawy;
  - 3) jaki jest nowy termin udzielenia odpowiedzi – termin ten nie może być dłuższy niż 60 dni od dnia, w którym wpłynęła reklamacja.
4. TUV PZUW odpowiada na reklamację:
  - 1) w formie pisemnej lub
  - 2) pocztą elektroniczną – na wniosek osoby (podmiotu), która złożyła reklamację.
5. Jeśli po rozpatrzeniu reklamacji TUV PZUW:
  - 1) nie uwzględniło zgłoszonych roszczeń lub
  - 2) uwzględniło roszczenia, ale w terminie określonym w odpowiedzi na tę reklamację nie wykonało czynności, do których się zobowiązało – osoba fizyczna, która złożyła reklamację, może napisać wniosek w tej sprawie do Rzecznika Finansowego.
6. Osoba fizyczna będąca ubezpieczającym, ubezpieczonym, upoważnionym lub uprawnionym z umowy ubezpieczenia ma prawo wniesienia skargi do Rzecznika Finansowego.
7. Ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, będącemu konsumentem, przysługuje prawo zwrócenia się o pomoc do Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta.
8. Reklamacje rozpatrują komórki, które są właściwe ze względu na przedmiot sprawy.
9. Pozew w sprawach, które wynikają z umów, można złożyć do sądu:
  - 1) według właściwości ogólnej – zgodnie z Kodeksem postępowania cywilnego albo
  - 2) właściwego dla miejsca zamieszkania (lub siedziby) ubezpieczającego, ubezpieczonego lub jego spadkobiercy, uprawnionego z umowy lub jego spadkobiercy.
10. TUV PZUW przewiduje możliwość pozasądowego rozwiązywania sporów. Podmiotem uprawnionym do pozasądowego rozpatrywania sporów, jest Rzecznik Finansowy (więcej informacji można znaleźć na stronie: rf.gov.pl) oraz Komisja Nadzoru Finansowego (więcej informacji można znaleźć na stronie: knf.gov.pl).
11. W sprawach nieuregulowanych w OWU lub w umowie ubezpieczenia mają zastosowanie odpowiednie przepisy kodeksu cywilnego oraz inne stosowne przepisy prawa polskiego.
12. W relacjach z konsumentem TUV PZUW stosuje język polski.
13. TUV PZUW podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
14. OWU w niniejszym brzmieniu mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 1 czerwca 2020 r.